

TURUN YLIOPISTO
REHTORINVIRASTON JULKAISUSARJA
4/2007

TUTKINTOTAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN TURUN YLIOPISTOSSA

Raportti 1.8.2007

Raija Roslakka

Julkaisija: Turun yliopisto

ISBN 978-951-29-3338-9
ISSN 1456-6613

DIGIPAINO Turun yliopisto – Turku 2007

Tutkintotavoitteiden saavuttaminen Turun yliopistossa

Raportti 1.8.2007

Raija Roslakka

SISÄLLYS

1. SELVITYSTEHTÄVÄ	3
2. TILANTEEN KARTOITUS	4
3. ONGELMAN SYITÄ	6
Tulosohjaus ja tutkintotavoitteet	
Opiskelijoiden lähtötaso ja motiivit	
Opiskeluaikainen työssäkäynti	
Opetussuunnitelmat ja opetuksen järjestäminen	
Resurssien käyttö	
Ulkoiset syyt	
4. TOIMENPIDESUOSITUKSET	10
Opiskelupaikkojen mitoitus	
Opiskelijavalinta	
Opintojen ohjaus	
Resursointi ja rakenteelliset uudistukset	
Tilastot ja rekisterit	
Työnantajiin vaikuttaminen	
ICT-ala	
Seurantajärjestelmä	
Tukipalvelut	
Lähteitä	15
Liitteet	16

1. SELVITYSTEHTÄVÄ

Turun yliopistossa suoritettiin 1104 ylempää korkeakoulututkintoa vuonna 2006. Määrä on yliopiston historian suurin, mutta ei riittävä. Yliopisto ei saavuttanut tulosopimuskauden 2004-2006 tavoitetta, joka oli 1285 tutkintoa.

Tutkintotavoitteilla ja niiden toteutumalla on huomattavan suuri merkitys yliopistojen taloudelle. Tutkintomäärien vaikutus toimintamenojen rahoitukseen on kasvanut vuoden 2007 alusta ratkaisevasti. Rahoitusmalli on Turun yliopistolle epäedullinen, koska se on jäänyt ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteesta enemmän kuin yliopistot keskimäärin. Vuoden 2005 tulosten valossa opetusministeriö kehottikin Turun yliopistoa kiinnittämään asiaan erityistä huomiota. Vuosi 2006 ei tuonut tilanteeseen juurikaan parannusta: keskitason yläpuolelle pääsivät vain oikeustieteellinen ja terveystieteiden koulutusala.

Ylemmät korkeakoulututkinnot/tutkintotavoite 2006 (KOTA):

	TY	Hum	Kasv	Yht	Psyk	Terv	Oik	Luonn	Tekn	Lää
<i>Turun yliopisto</i>	86%	95%	89%	87%	120%	123%	86%	75%	11%	82%
<i>Yliopistojen ka.</i>	93%	97%	103%	101%	122%	114%	81%	83%	84%	87%

Tavoitteet ja suoritettut tutkinnot jakautuivat Turun yliopiston tiedekunnissa ja koulutusaloilla tulosopimuskaudella 2004-2006 seuraavasti:

Ylemmät korkeakoulututkinnot ja tavoitteiden saavuttamisaste tiedekunnittain 2004-2006

Tiedekunta	2004	2005	2006	keskiarvo	tavoite	%
humanistinen	267	266	286	273	300	91 (-27)
mat.-luonnontieteellinen	218	230	214	221	315	70 (-94)
lääketieteellinen	127	129	131	129	140	92 (-11)
oikeustieteellinen	101	123	115	113	125	92 (-12)
yhteiskuntatieteellinen	156	142	154	151	175	86 (-24)
kasvatustieteiden	215	195	204	205	230	89 (-25)
Turun yliopisto	1084	1085	1104	1091	1285	85 (-194)

Ylemmät korkeakoulututkinnot ja tavoitteiden saavuttamisaste koulutusaloittain 2004-2006

Koulutusala	2004	2005	2006	keskiarvo	tavoite	%
humanistinen	267	266	286	273	300	91 (-27)
luonnontieteellinen	215	224	210	216	280	77 (-64)
teknillistieteellinen	3	6	4	4	35	11 (-31)
lääketieteellinen	87	86	82	85	100	85 (-15)
terveystieteet	40	43	49	44	40	110 (+4)
oikeustieteellinen	99	118	108	108	125	86 (-17)
yhteiskuntatieteellinen	133	113	131	126	150	84 (-24)
psykologia	25	34	30	30	25	120 (+5)
kasvatustieteellinen	215	195	204	205	230	89 (-25)
Turun yliopisto	1084	1085	1104	1091	1285	85 (-194)

Koulutusaloista ovat kauimmaksi asetetuista tavoitteista jääneet luonnontieteellinen ja teknillistieteellinen ala. Parantamisen varaa on muillakin, lukuun ottamatta pieniä terveystieteiden ja psykologian aloja. Humanistinen tiedekunta on parantanut tulostaan, mutta tavoitteita ei sekään ole onnistunut saavuttamaan.

Yliopiston johto päätti syksyllä 2006 selvittää tutkintojen läpäisyongelmaa. Rehtorinvirastoon otettiin määräaikainen erikoissuunnittelija kartoittamaan tutkintotavoitteiden saavuttamiseen liittyviä ongelmia ja esittämään niihin ratkaisuja. Tarkastelu tuli viedä oppiainetasolle.

Suoritettut tutkinnot turvaavat yliopiston taloutta ja osoittavat sen tuloksellisuutta. Läpäisyasteen nostamiselle on siis taloudellisia paineita, mutta tehokkuuden tavoittelu ei ole arvo sinänsä. Tutkinto on muutakin kuin tuloksellisuuden mittari, se on arvokas saavutus opiskelijalle. Viimeisimmän Turun yliopiston opiskelijakyselyn (Mäkinen 2006) mukaan opiskelijat tulevat yliopistoon suorittamaan tutkintoa. Niistäkin, jotka eivät ole päässeet ensisijaiseen hakukohteeseensa, 70 prosenttia ilmoitti tavoittelevansa tutkintoa. Opintojen keskeyttäminen koetaan usein henkilökohtaisena tappiona. Pitkälle opinnoissaan edenneet, tutkintoa vailla olevat opiskelijat ovat reservi, jota ei kannata hukata. Turun yliopistossa oli vuoden 2006 lopussa 2061 sellaista opiskelijaa, joilla oli koossa opintoja vähintään 160 opintoviikon verran, ja joilla siis opintosuoritusten määrällä mitaten maisterin tutkinto alkaisi olla valmis. Näistä vähintään 5 vuotta opiskelleita oli 1627. Vastaavasti alemman korkeakoulututkinnon määrälliset suoritukset, 120 opintoviikkoa, oli tehnyt 4589 opiskelijaa.

Tutkintojen suoritusajat (md.) ovat asettuneet 5 - 6,5 vuoden välille. Pientä nousua on tapahtunut luonnontieteellisellä ja yhteiskuntatieteellisellä alalla ja laskua humanistisella alalla. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (2003-2008) mukaan tulisi aloittaneista opiskelijoista vähintään 75 prosentin suorittaa ylempi korkeakoulututkinto tavoiteajassa, 5 – 6 vuodessa. Turun yliopistossa tämä tavoite ei kaikilla aloilla ole realistinen nyt eikä lähivuosina.

Tässä selvityksessä päähuomio on ylemmissä korkeakoulututkinnoissa. Myös alempi korkeakoulututkinto kulkee mukana. Kandidaatin tutkinnot ovat vuoden 2008 rahanjaossa ensimmäistä kertaa tuloksellisuuskriteerinä. Niiden statuksen voidaan olettaa muutenkin olevan kohoamassa. Kandidaatin tutkintoa tuleekin markkinoida myös vanhan tutkintojärjestelmän opiskelijoille.

Opiskelijoiden valmistuminen on tulosyliopiston tarkkailun alla, mutta kuuluu myös sivistysyliopiston intresseihin. Turun yliopiston toiminta-ajatuksena on olla kansainvälinen ja monitieteinen tutkimusyliopisto, joka ylläpitää tieteellistä sivistystä ja antaa tutkimukseen perustuvaa koulutusta. Miten siis saada useampi opiskelija valmiiksi niin, että he ovat yliopiston strategian mukaisesti omaksuneet tieteellisen ajattelutavan, jossa korostuu pyrkimys uuden luomiseen, kriittisyyteen ja eettiseen vastuuseen? Miten saada yliopiston yksiköt lisääntyvissä paineissaan tekemään vielä lisää opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseksi, ja miten sitouttaa opiskelijat tiiviimmin opintoihinsa ja yliopistoon?

2. TILANTEEN KARTOITUS

Pääaineille ja koulutusohjelmille ei ole asetettu omia tutkintotavoitteita. Oppiainetaso tulosten arvioinnissa käytetään läpäisyprosenttia. Se saadaan, kun suhteutetaan ylempien korkeakoulututkintojen määrä opinnot 5-6 vuotta aikaisemmin (= tutkinnon tavoiteaika) aloittaneiden määrään.

Läpäisyprosenttien laskemiseen liittyy virhemahdollisuus, koska uusien opiskelijoiden luvut voidaan ilmoittaa useilla tavoilla. Luotettavia vertailuja KOTA-tietokannasta saadaan vasta vuodesta 2005 lähtien, jolloin yliopistot ryhtyivät opetusministeriön ohjeiden mukaisesti ilmoittamaan uudet opiskelijat yhtäläisin perustein. Uusiin opiskelijoihin lasketaan sekä päävalinnoissa että erillisvalinnoissa opinto-oikeuden saaneet. Jälkimmäiseen kuuluvat opintoalan, tiedekunnan tai yliopiston vaihtajat, avoimen väylältä valitut ja muut erikoistapaukset. Tiedekuntien sisäisistä pääaineen vaihdoista ei sen sijaan ole kattavaa tilastotietoa.

Etsittäessä niitä pääaineita ja koulutusohjelmia, joissa Turun yliopiston läpäisy-ongelmat piilevät, käytettiin läpäisyprosentin laskemisessa opiskelijarekisteristä saatuja lukuja.

Liitteenä 1 esitetään taulukot ylempien korkeakoulututkintojen määristä 2001-2006 ja uusista tutkinto-opiskelijoista 1999-2006 tiedekunnittain ja oppiaineittain sekä laskennalliset läpäisyprosentit, joissa vuosina 2004-2006 suoritettujen tutkintojen keskiarvo on jaettu vuoden 1999 uusien opiskelijoiden määrällä.

Parasta tulosta tutkintojen laskennallisilla läpäisyasteilla mitaten tehdään lääketieteellisellä, oikeustieteellisellä, terveydenhuollon ja psykologian aloilla. Ne edustavat professionaalisia ja vetovoimaisia, valtakunnallisestikin hakija- ja tutkintomääriltään parhaiten menestyviä koulutusaloja. Samaan kategoriaan voidaan lukea myös luokanopettajakoulutus ja biotieteet. Tämän hetken muotialoihin kuuluvalla mediatutkimuksella menee myös hyvin, samoin muutamilla muilla yksittäisillä oppiaineilla, joista voidaan mainita historia-aineet, erityisesti kulttuurihistoria, sekä maantiede ja sosiologia. Kieliaineissa opettajan pätevyyden tuottavat (lähinnä filologian) linjat vetävät ja tuottavat paremmin kuin käytännön kielitaitoon kouluttavat kääntämisen ja tulkkauksen opinnot. Odottamatonta ei ole, että eksakteissa luonnontieteissä, pienissä humanistisen ja eräissä yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan oppiaineissa katoa on paljon. Niiden ongelmat alkavat useimmiten jo opiskelijavalinnasta, jolla ei saada tarpeeksi motivoituneita, alalle soveltuvia ja riittävän lähtötason omaavia hakijoita. Myös tieto- ja tietoliikennetekniikka kokonaisuudessaan tuottaa tällä hetkellä tutkintoja liian vähän.

Laskennallisten läpäisyprosenttien perusteella valittiin lähempään tarkasteluun 26 pääainetta ja koulutusohjelmaa humanistisesta, matemaattis-luonnontieteellisestä, yhteiskuntatieteellisestä ja kasvatustieteiden tiedekunnasta. Kohteiden valinnassa on käytetty myös harkintaa ottamalla mukaan oppiaineita, jotka kokonaisvertailussa voivat näyttää hyvin menestyneiltä, mutta jotka ovat tiedekunnan sisällä vähiten tutkintoja tuottavia yksiköitä tai joissa kehitys näyttäisi olevan laskusuunnassa. Mukaan pääsivät englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus, espanjan kieli, espanjan kielen kääntäminen, filosofia, folkloristiikka, fysiikka, informaatioteknologia, italian kieli, kemia, klassiset kielet ja antiikin kulttuuri, kotimainen kirjallisuus, luokanopettajakoulutus, matematiikka, musiikkitiede, ranskan kieli, saksalainen filologia, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus, sosiaalipolitiikka, sosiaalityö, suomalais-ugrilainen kielentutkimus, taloustiede, tilastotiede, uskontotiede, valtioppi, venäjän kieli ja yleinen kirjallisuustiede.

Liitteessä 2 esitetään näissä pääaineissa ja koulutusohjelmissa uusina opiskelijoina vuosina 1999-2001 aloittaneiden tilanne 31.12.2006. Tästä aineistosta on laskettu todelliset läpäisyprosentit: 7,5, 6,5 ja 5,5 vuotta aikaisemmin kirjoittautuneiden opiskelijoiden valmistumisprosentit vuoden 2006 lopussa. Samoista taulukoista nähdään myös niiden opiskelijoiden määrä, jotka ovat edelleen kirjoilla joko aloitusvuoden pääaineessa tai jossain muussa pääaineessa Turun yliopistossa.

Lisäksi nähdään, kuinka moni 1999-2001 aloittaneista on poistunut Turun yliopistosta suorittamatta siellä mitään tutkintoa. Luvut perustuvat opintorekisteristä koottuihin ns. kohtaloraportteihin. Niiden avulla voidaan seurata yliopiston sisäisiä opiskelijavirtoja ja liikkuvuutta. Toistaiseksi ei valitettavasti vielä ole käytettävissä yhteisiä tietojärjestelmiä valtakunnallista seurantaa varten.

Kohteeksi valituille oppiaineille on yhteistä heikohkoa tutkintojen läpäisyä selittävä opintojen keskeyttämis- tai pitkittymisilmiö. Ongelman erittelyn ja mahdollisten ratkaisujen kannalta onkin tärkeää tietää, kummasta ilmiöstä lähinnä on kysymys; pitkittymiseen on helpompi tarttua, sen sijaan opintojen keskeyttämisen syyt ovat usein monisyisempiä ja niihin vaikuttaminen työläämpää tai mahdotonta. Valitut oppiaineet eroavat toisistaan muillakin tavoilla. Joukossa on erittäin huonosti resursoituja pieniä oppiaineita, mutta myös sekä opiskelijamääriltään että opetusresursseiltaan suuria oppiaineita. Eroja on myös alan suosiossa ja vetovoimaisuudessa, tieteenalan luonteessa, opintojen ammatillisuuden ja teoreettisuuden asteessa, opetuksen kurssimaisuudessa, opiskelijoiden valinnanvapaudessa jne.

Läpäisyongelmaan haettiin syitä ja selityksiä tapaamalla oppiaineiden henkilökuntaa. Keskusteluissa käsiteltiin oppiaineen tehtäviä ja tavoitteita, voimavaroja, opiskelija-ainesta, työmarkkinoita, opiskelun kitkatekijöitä ja keskeyttämisen syitä. Lisäksi käytiin läpi oppiaineen pääaineopiskelijoina 1998-2001 aloittaneiden opiskelijoiden tilanne kohtaloraporttien avulla. Useimmiten sovittiin, että oppiaine aktivoi viivästyneitä opiskelijoitaan ja järjestää heille tehostettua opinnäytteen ohjausta joko ryhmissä tai henkilökohtaisesti. Opetusvoimien niukkuuden tai muun erityisen syyn vuoksi ohjaajiksi palkattiin muutamissa oppiaineissa tohtoriopiskelijoita. Esille otettiin myös alemman tutkinnon markkinointi vanhan tutkintojärjestelmän opiskelijoille.

Kohteita olisi voinut valita enemmänkin. Jäljempänä ehdotetut toimenpiteet on kuitenkin tarkoitettu kaikille tutkinto-opetuksesta vastaaville yksiköille ja koko yliopistolle. Suunnittelija on kuullut lisäksi ylioppilaskuntaa ja keskustellut ongelmasta täydennyskoulutuskeskuksen henkilökunnan kanssa.

3. ONGELMAN SYITÄ

Tutkintojen läpäisyongelmiin ovat johtaneet monenlaiset tekijät. Syitä voi hakea ylimitoitetuista tavoitteista, väärin mitoitetuista aloituspaikoista ja opiskelijamääristä, riittämättömistä opetusresursseista, opetussuunnitelmien ja opetuksen järjestämisen heikkouksista, opetushenkilökunnan taidoista ja asenteista, opiskelijoiden lähtötasosta, kyvyistä ja asenteista, opiskeluaikaisesta työssäkäynnistä sekä sellaisista ulkoisista syistä, joihin yliopisto ei voi vaikuttaa.

Tulosohjaus ja tutkintotavoitteet

Tulosohjauksesta johtuva tutkintotavoitteiden nostaminen on viime vuodet ohjannut aloituspaikkojen mitoitus. Opiskelijamäärien kasvu on heikentänyt opettaja/opiskelija -suhdetta ja mahdollisuuksia luoda ilmapiiriä, jossa opiskelijoissa herää ja pysyy kiinnostus tutkimukseen ja oppimiseen.

Opiskelijoiden lähtötaso, valmiudet ja motiivit

Ikäluokkien pieneneminen näkyy hakijoiden määrän ja laadun laskuna ja opiskelija-aineksen heterogeenisuutena. Opiskelijoiden lähtötaso on keskimäärin heikentynyt eksakteissa luonnontieteissä ja muissa kuin englannin ja ruotsin kielen kieliaineissa. Yliopiston kieltenopetukseen heijastuu selvästi peruskoulun ja lukion kielten tarjonnan supistuminen ja oppilaiden kielivalintojen yksipuolistuminen. Hyviä opiskelijoita saadaan edelleen, mutta varasijoilta valituilla ei ole aina opiskelun edellyttämiä tietoja, taitoja ja valmiuksia. Oppiaineet joutuvatkin käyttämään voimavarojaan opiskelijoiden pohjatietojen ja -taitojen paikkaamiseen ja tukiopeutukseen.

Opiskelija-aineksen heikkeneminen on ongelma etenkin sellaisissa oppiaineissa, joille valikoituu opiskelijoita, joiden toiveala on joku muu. Näin todennäköisyys saada kohtuullinen osa aloittaneista valmistumaan on pienentynyt. Osa opiskelijoista siirtyy muualle jo opintojen alkuvaiheessa.

Opiskelu osoittautuu aloitteleville opiskelijoille välillä myös odotettua vaativammaksi ja raskaammaksi, mistä seuraa uskon puutetta ja luopumista vähitellen opiskelusta. Mielikuvat ja etukäteistiedot opintoalan sisällöstä ja vaativuudesta ovat olleet epärealistisia ja odotukset väärinä. Eräissä oppiaineissa on myös havaittu heikentymistä opiskelutaidoissa - itsenäiseen työskentelyyn ja tiedon hankintaan ei ole totuttu lukioaikana. Odotetaan opettamista ja ohjattua toimintaa, käydään koulua. Ilman pitkäjänteisyyttä ja intensiivisyyttä ei yliopistossa kuitenkaan menestytä.

Tutkinto-oikeuksia ja opiskelijastatusta käytetään myös suunnitellusti hyväksi tarkoituksena suorittaa vain sivuaineopintoja (kielet), toiselle alalle valmentavia kursseja (luonnontieteet) tai toista tutkintoa täydentäviä, ammattiuraa edistäviä maksuttomia opintoja (tilastotiede). Rekisterit paljastavat myös tapauksia, joissa yliopistoon kirjoittautumisen syynä ovat pelkästään opintososiaaliset edut. Tällaisiin tarkoituksiin käytetyt opiskelupaikat vääristävät lukuja todellisista opiskelijamääristä ja opettaja/opiskelija -suhteesta sekä vaikuttavat epäedullisesti tutkintojen läpäisyasteisiin ja oppiaineiden tehokkuudesta syntyvään kuvaan.

Sellaisten läsnäoleviksi lukuvuosiksi 2005-2006 ja 2006-2007 ilmoittautuneiden ylempää korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä, joilla ei ollut lainkaan opintosuorituksia aikavälillä 1.8.2005-31.12.2006, oli 1827. Osuus on noin 13 prosenttia kaikista läsnäolevista opiskelijoista. Tiedekunnittain he jakautuivat seuraavasti:

humanistinen	696
kasvatustieteiden	103
lääketieteellinen	31
matemaattis-luonnontieteellinen	604
oikeustieteellinen	92
yhteiskuntatieteellinen	301

Yksittäisistä oppiaineista tällaisia opiskelijoita on eniten tietojenkäsittelytieteessä: 210 opiskelijaa.

Opiskeluaikainen työssäkäynti

Keskeinen opintojen etenemistä ja opetuksen järjestämistä haittaava tekijä on opiskelijoiden siirtyminen työelämään kesken opiskelun, joko lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi.

Opinnäytettä vaille valmiit opiskelijat jäävät helposti työelämään, usein alansa tehtäviin. Tämä on tavallisinta kielten, erityisesti kääntämisen ja tulkkauksen, sekä teknillistieteellisen alan opiskelijoilla. Lisääntyvästi sitä esiintyy myös opettajankoulutuksessa olevilla, samoin sosiaalialan opiskelijoilla. Tietojenkäsittelyn alalla on paljon myös niitä, jotka ovat jo valmiiksi kiinni työelämässä hakiessaan yliopistoon.

Työssäkäynti tutkielmavaiheessa saattaa erkaannuttaa opiskelijan vähitellen kokonaan yliopistosta. Yksityiseltä sektorilta ei palata yliopistoon, koska tutkinto ei välttämättä paranna työntekijän asemaa ja palkkaa. Kunnat ovat alkaneet taloudellisista syistä rekrytoida opettajia, joilta puuttuu muodollinen pätevyys. Lyhytaikainenkin työssäkäynti vaikeuttaa määrätietoista opiskelua. Myös ulkomaille lähtö esimerkiksi kieli- tai työharjoitteluun lisää riskiä pudota opinnoista.

Työssäkäyntiä perustellaan usein taloudellisilla syillä, mutta se kuvastaa myös uudenlaista opiskelukulttuuria ja suhtautumista yliopistoon; yliopisto-opiskelu koetaan vain osana muuta elämää. Tulossa oleva opintotuki uudistukseen ei näin ollen välttämättä vähennä ratkaisevasti opiskelijoiden työssäkäyntiä. (Ks. esim. Honkimäki 2006).

Tilanne on laitoksille turhauttavaa. Niillä ei riitä mahdollisuuksia ja tahtoa vastata lisääntyvään kysyntään järjestää opiskelijakohtaisia suoritustapoja opiskelijoiden ehdoilla. Joustavia työn ja opiskelun yhdistämisen muotoja on toisaalta kehitetty, mutta niitä ei vielä riittävästi tunneta eikä hallita.

Pitääkö yliopiston sopeutua opiskelijan muuhun elämään vai voidaanko opiskelijoilta edellyttää sitoutumista opiskeluun ja yliopistoon? Asettuminen opiskelijan rooliin ja keskittyminen opiskeluun vaikkapa kolmeksi vuodeksi, siksi ajaksi minkä kandidaatin tutkinnon suorittaminen kestää, saattaisi johtaa paitsi nopeampaan valmistumiseen, myös parempiin oppimistuloksiin ja tulevaisuudennäkymiin. Yliopiston ja opiskelija-järjestöjen tehtävänä on keksiä keinoja, joilla sitoutetaan opiskelijat nykyistä paremmin yliopistoon ja opintoihin.

Opetussuunnitelmat ja opetuksen järjestäminen

Monissa laitoksissa ja oppiaineissa on tehty erittäin paljon työtä opintojen etenemisen eteen. Ongelman ydin ei yleisesti ottaen ole opetussuunnitelmissa eikä opetuksen järjestelyissä. Tutkinnonuudistuksen vaikutukset näkyvät tuloksissa vähitellen. Selvä parannus on pro gradu –tutkielman kytkeminen kiinteästi seminaareihin. Myös henkilökohtaisiin opetussuunnitelmiin on monissa oppiaineissa panostettu paljon.

Tutkielmien ohjauksessa riittää kuitenkin tehtävää, samoin opettajakunnan asenteissa. Myös yliopistolta tulee voida odottaa sitoutumista. Turun yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelman (2008-2011) mukaan opiskelijoille luodaan elävä suhde yliopistossa tehtävään tutkimukseen jo opintojen alkuvaiheesta lähtien. Tähän pyritään mm. ottamalla opiskelijoita mukaan tutkimusprojekteihin ja antamalla tutkijakoulutettaville mahdollisuus osallistua opetukseen. Tämä tavoite voi toteutua vain, jos oppiaineet kiinnittävät huomiota uusien opiskelijoiden integroimiseen yhteisöön ja ylläpitävät innostavaa ja kannustavaa ilmapiiriä. Opiskelijamäärien puolesta vaatimus on realistinen, jos aloituspaikat pidetään sopivan kokoisina ja jos opetuksessa ja ohjauksessa keskitytetään ensisijaisesti pääaineopiskelijoihin.

Vapaa sivuaineoikeus on arvokas periaate, jota tulee mahdollisuuksien mukaan vaalia, mutta oppiaineen tulevaisuuden kasvupohja on pääaineopiskelijoissa. Heille tulee olla tarjolla myös riittävästi korkeatasoista opetusta opintojen kaikissa vaiheissa.

Opiskelijoiden mielipiteitä opetuksen ja kurssien määrän riittävydestä kerättiin opiskelijakyselyssä (Mäkinen 2006). Mielenkiintoista olisi tietää myös, onko opetuksen määrässä tapahtunut opettajien kokonaistyöaikaan siirtymisen vaikutuksesta muutoksia. Kattavia yhteenvetoja ja vertailuja opetuksen määrän kehityksestä Turun yliopistossa ei ole tehty.

Varsinaisia opetussuunnitelmista ja opintojen järjestämisestä johtuvia opintojen etenemisen pullonkaloja ei juurikaan näytä olevan. Sellaisina voi kuitenkin mainita opetuksen päällekkäisyydet ja käytännön hankaluudet pakollisten sivuaineiden suorittamisessa ja muut aikataulullisilla ja vastaavilla järjestelyillä hoidettavat epäkohdat. ”Ruotsia vaille valmiit” -ilmiö täytyy kuitenkin nostaa esiin. Ongelma alkaa olla todellinen. Toisen kotimaisen kielen pakollisia opintoja suorittavien opintomenestys on heikentynyt ja hylkäämiset lisääntyneet erityisesti yhteiskuntatieteellisen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan opiskelijoilla. Syynä pidetään opiskelijoiden ruotsin kielen taidon huonontumista ja kiinnostuksen puutetta. Matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa taustalla on myös kurssien suppeus suhteessa opintojen tavoitteisiin ja vaativuuteen. Kielikeskuksen paineet kasvavat lisää, kun yliopistoon alkaa tulla opiskelijoita, jotka eivät ole suorittaneet ruotsin ylioppilaskoetta. Samalla tiukentunut kielilaki vielä edellyttää, että toisen kotimaisen kielen taito on arvioitava erikseen kirjallisen ja suullisen taidon osalta.

Resurssien käyttö

Perusrahoituksen puutteet vaikuttavat eri tavoin tutkintojen läpäisyyn. Omat vaikeutensa on niissä koulutusohjelmissa ja oppiaineissa, joissa opintojen luonteen tai opiskelijoiden lähtötason vuoksi on panostettava erityisen paljon ohjattuun opetukseen opintojen ensimmäisinä vuosina. Näillä muutenkin opetusintensiivisillä aloilla joudutaan tinkimään ohjauksesta opintojen myöhemmissä vaiheissa. Näin valmistumisen kannalta keskeinen opinnäyteohjaus ja henkilökohtainen kannustus jäävät vähemmälle.

Humanistisessa tiedekunnassa on pieniä oppiaineita, jotka ovat kokonaan vailla opetuksen tukihenkilöitä tai assistenttia. Opettajat joutuvat kohtuuttomasti käyttämään aikaa muuhun kuin opetustyöhön. Sivutoimista tuntiopetusta ei ole varaa järjestää ja taloudellinen liikkumavara on muutenkin olematonta. Selvä epäkohta on, että rahanjaossa ei kannustinjärjestelmän puuttuessa palkita niitä yksiköitä, joissa yliopiston tulokset tehdään.

Tutkintojen määrät voidaan suhteuttaa opetusresursseihin. KOTA-tietokannasta saadaan koulutusaloittain suhdelukuina ylemmät korkeakoulututkinnot/opettajien määrä ja tohtorin tutkinnot/professorien määrä. Nämä tunnusluvut voidaan laskea myös oppiaineittain.

Ulkoiset syyt

Ikäluokkien pieneneminen laskee hakijoiden määrää ja laatua. Vaikutukset näkyvät ensin vähemmän vetovoimaisilla aloilla, joille ei riitä motivoituneita opiskelijoita.

Tämä tosiasia työvoimatarpeiden ennakoinnin rinnalla täytyy ottaa aloituspaikkojen mitoituksessa ja valintamenettelyissä sekä rakenteellisessa kehittämisessä huomioon.

Työmarkkinat käyttäytyvät omien lakiansa mukaan. Niihin ei yliopistolla vaikutuskeinoja ole, kuten ei myöskään opintotukeen saati opiskelevan nuorison ajankäyttöön.

4. TOIMENPIDESUOSITUKSET

Tutkintojen läpäisyongelmaan on tulossa ratkaisuja ilman erityisiä uusia toimenpiteitä, kunhan kaksiportaisen tutkintorakenteen ja tutkinnonuudistustyön vaikutukset alkavat näkyä. Uudistuksen yhteydessä on pyritty poistamaan opintojen etenemisen esteitä muun muassa karsimalla oppisisältöjä, tarkistamalla mitoituksia ja kehittämällä opintojen ohjausta. Kaikissa opintojen vaiheissa ohjausta alkaa määrällisesti olla riittävästi tarjolla: henkilökohtaiset opintosuunnitelmat ovat auttamassa alkuun, opinnäytteet on kytketty seminaarityöskentelyyn, opintopsykologien palveluilla tullaan vastaan niitä, joilla on oppimisvaikeuksia tai erityisongelmia varsinkin opintojen loppuvaiheissa. Tutkinnonuudistus merkitsi myös uusien maisteriohjelmien perustamista. Niiden toimivuudesta ja tuloksista ei myöskään ole vielä riittävästi kokemuksia johtopäätösten tekemiseksi.

Yliopistolakiin lisätty opinto-oikeuden rajaussäännös koskee vuonna 2005 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneita. Se tulee lisäämään opintojen suunnitelmallisuutta ja pakottaa viivästyneet kontaktiin yliopiston kanssa ja toisinpäin.

Alemman korkeakoulututkinnon pakollisuudesta odotetaan myönteisiä vaikutuksia. Tutkinto toimii opiskelijalle vähintäänkin välietappina. Yliopistolle se tuo tulostuloksissa rahaa. Se avaa myös mahdollisuuden suunnata opetusresursseja tehokkaammin maisterivaiheen opetukseen, jos maisteriksi koulutettavien opiskelijoiden määrää vähennetään.

Yliopisto lähetti noin 8000:lle vanhan järjestelmän opiskelijalle keväällä 2006 kirjeen, jolla muistutetaan siirtymäkauden päättymisestä 2008. Viestin toivotaan toimivan samalla kimmokkeena niille, joiden valmistuminen kandidaatiksi tai maisteriksi on viivästynyt, mutta lähellä.

Näiden jo aloitettujen uudistusten ja toimenpiteiden tehoa ja vaikutuksia on syytä valppaasti seurata. Tutkintojen läpäisyongelmia aiheuttaviin syihin puuttamalla voidaan ratkaisuja etsiä myös muilla toimenpiteillä. Ongelman taustat ovat monisyisiä, joten myös ratkaisumallit vaihtelevat suurista rakenteellisista uudistuksista pieniin käytännön toimiin.

Opiskelupaikkojen mitoitus

Tutkintotavoitteet ja opiskelijamäärät on laskettava realistiselle tasolle vastaamaan ikäluokkien kokoa ja koulutustarvetta. Koulutus- ja työvoimatarpeiden ennustaminen ei tunnetusti ole yksinkertaista. Koulutustarjonnan tavoitteista tullaan kuitenkin sisällyttämään laskelmia Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan vuosille 2007-2012. Alustavissa laskelmissa on yliopistosektorin lisääntyvän aloituspaikkatarpeen aloihin luettu sosiaali- ja terveysala. Supistuvan aloittajatarpeen aloja olisivat kulttuurialan, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alat ja aivan erityisesti tieto- ja tietoliikennetekniikan ala.

Opiskelijavalinta

Opiskelijavalinnassa tulee käyttää hyväksi tutkintojärjestelmän kaksiportaisuutta. Onnistunut valinta palvelee liikkuvuutta, avaa uusia opintopolkuja, tuo enemmän tutkintoja yliopistolle ja vie opiskelijan nopeammin tavoitteeseensa. Eniten uudistamista kaipaavat ns. erillisvalinnat, joilla opiskelijoita otetaan pääsääntöisesti aikaisempien opintojen perusteella.

Erillisvalinnoissa tulee kaikissa tiedekunnissa ottaa opiskelijat selkeästi joko kandidaatin tai maisterin tutkintoon.

Kandidaatin tutkintoon valittaville tulee asettaa kiintiöt erikseen avoimen yliopiston väylältä hakeville ja erikseen tiedekuntaa tai yliopistoa vaihtaville. Avoimen yliopiston opinnoille tulee asettaa kohtuulliset kriteerit, joissa painotetaan aikaisempaa opintomenestystä haun kohteena olevan pääaineen perusopinnoissa sekä kielitaitoa. Avoimen yliopiston väylän voisi avata vähäisemmälläkin opinnoilla aloille, joille ei muilla keinoin riitä hyviä hakijoita. Tiedekunnan ja yliopiston vaihtajien valinta kandidaatin tutkintoon voidaan tehdä samantyyppisin perustein kuin avoimen väylän valinnoissa. Erillisvalinnoilla voidaan nopeuttaa opiskelijoiden siirtymistä mieluisammalle alalle jo kandidaattivaiheessa rasittamatta näillä hakijoilla päävalintojen kiintiöitä. Maisterin tutkintoon olisi tie myöhemmin auki niille, joita se kiinnostaa ja joilla siihen on edellytyksiä.

Maisterin tutkinnon erillisvalinnassa olisi vaatimuksena aina kandidaatin tutkinto ja mahdollisesti erikseen määriteltävät opinnot tarpeen mukaan. Tiedekuntaa vaihtavilta jäisi näin tutkinto (kandidaatti) myös edelliseen tiedekuntaan. Ammatti- korkeakoulututkinnon suorittaneiden jatko-opintoväylää saman alan maisteri- opintoihin yliopistoon tulee joustavoittaa. Sosiaalityö on esimerkki alasta, jolla koulutusta annetaan molemmilla korkeakoulusektoreilla, mutta päteviä maisterin tutkinnon suorittaneita sosiaalityöntekijöitä ei ole riittävästi. Avaamalla sosionomeille väylä 2-vuotiseen yliopistotutkintoon, palveltaisiin nykyistä paremmin sekä koulutus- että työvoimatarpeita.

Päävalinnoissa on tarpeen kehittää valintakokeita niin, että ne antavat realistisen kuvan opintojen luonteesta, sisällöstä ja vaativuudesta. Hakijoiden motivaation mittaamiseksi tulee kehittää haastatteluja ja ottaa niitä rohkeammin käyttöön. Näin helpotettaisiin erikoisempien oppiaineiden ja niille sopivien opiskelijoiden kohtaamista. Riittävä lähtötaso tulee asettaa aina ehdoksi yliopisto-opintojen aloittamiselle. Valmentavia kursseja tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää avoimena yliopisto-opetuksena ja avata niitä suorittaneille uusia väyliä kandidaatin tutkintoon aloilla, joilla on pulaa riittävän lähtötason saavuttaneista hakijoista.

Markkinointia ja tiedottamista lukioihin tulee kehittää erityisesti siltä pohjalta, että hakijoille muodostuu realistinen ja kattava kuva yliopistokoulutuksen sisällöistä ja vaativuudesta.

Opintojen ohjaus

Alkuvaiheen ohjauksessa on varattava enemmän aikaa yliopisto-opintoihin orientoitumiseen ja erityisesti opiskelutaitoihin perehdyttämiseen.

Opinnäytteiden ohjausta täytyy edelleen järkevöittää. Opintonsa keskeyttäneille on tarpeen organisoida erillisrahoituksella graduhautoja.

Suotavaa olisi myös nuorten tutkijoiden mukaan ottaminen tutkielmien ohjaukseen, mielellään tutkimusprojekteissa. Näköpiirissä oleva tutkijatohtoreiden rekrytointi palvelisi osaltaan myös tätä tarvetta.

Nykyisen suman purkamiseksi tulee harkita myös väliaikaisratkaisuja. Yliopiston täydennyskoulutuskeskuksella on osaamista työvoimakoulutuksessa opiskelevien gradua vaille valmiiden opiskelijoiden valmennusohjelmista. Ohjelmia voidaan tuottaa myös muille opiskelijoille.

Resursointi ja rakenteelliset uudistukset

Samanaikainen opiskelijamäärien vähentäminen ja resurssien lisääminen ratkaisisi luonnollisesti monta ongelmaa. Nykyinen rahoitusvaje näkyy selvimmin oppiaineissa, joissa ei ole varaa palkata asiantuntijoita tuntiopetukseen eikä panostaa riittävästi pienryhmä- ja henkilökohtaiseen opetukseen ja ohjaukseen.

Varsinkin heikosti resursoitujen pienten oppiaineiden tilanteelle pitäisi hakea ennakkoluulottomasti uusia ratkaisuja esimerkiksi yhdistämällä voimavaroja, siirtymällä opiskelijavalinnassa suurempiin valintayksiköihin ja kehittämällä opiskelijalähtöisesti uusia joustavia opintopolkuja. Aloilla, joilla opiskelijat menestyvät työelämässä kandidaattitason opintojen varassa ja joissa tutkimussidonnaisuus on höllä, olisi järkevää panostaa ensisijaisesti vain kandidaattikoulutukseen.

Kun läpäisyongelman taustalla on opiskelijapula ja samanaikaisesti vähenevä koulutustarve, tulee voimavaroja suunnata uudelleen. Turun yliopistolle tärkeiden tietealojen tulevaisuus tulee kuitenkin turvata kouluttamalla riittävästi jatkotutkintovalmiuden saavuttaneita maistereita.

Tehokkuusvaatimukset vaativat tuekseen palkitsemisjärjestelmän. Nyt rahoituksen lisäykset eivät näy tuloksia tuottavissa yksiköissä. Kannustinjärjestelmä on vietävä oppiainetasolle.

Tilastot ja rekisterit

Yksittäisen oppiaineen tehokkuus laskettuna suoritettujen tutkintojen ja uusien opiskelijoiden suhteella on mitattavissa yliopiston opiskelurekisterin tietojen pohjalta. Rekisteristä nähdään Turun yliopiston sisäinen liikkuvuus ja siellä suoritettut tutkinnot. Opetusministeriön tulee perustaa valtakunnallinen rekisteri, josta nähdään liikkuvuus ja opiskelijavirrat koko maassa.

Tilastot antavat helposti väärän kuvan sellaisten oppiaineiden tehokkuudesta, joilta siirrytään paljon muualle. Useamman tutkinto-oikeuden saaneet näkyvät kaikkien pääaineidensa luvuissa. Jos opiskelijan tarkoitus on suorittaa vain yksi tutkinto, pitää opiskelijoita neuvoa luopumaan muista opiskeluoikeuksista. Poistamalla rekisteristä vain näennäisesti opiskelevat, saadaan oikeampi kuva todellisista opettaja/opiskelija - suhteista ja yksiköiden tehokkuudesta.

Turun yliopistoon tarvitaan **passiivirekisteri**, johon siirretään sellaiset opiskelijat, joille ei kerry opintosuorituksia määrätyllä aikavälillä. Passiivirekisteriin siirretty opiskelija ei kuulu ylioppilaskuntaan. Passiivirekisterillä on myös opiskelijoita kannustava ja ohjaava vaikutus. Päästäkseen takaisin yliopiston kirjoille, opiskelijalle laaditaan opintosuunnitelma opintojen jatkamiseksi.

Rajatun opinto-oikeuden piiriin kuuluvien opiskelijoiden (1.8.2005 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneet) osalta passiivirekisterin tarpeellisuus riippuu siitä, minkälaisin perustein ja menettelyin heille myönnetään jatkoajoja.

Työnantajiin vaikuttaminen

Työnantajat arvostavat yliopistotutkintoja. Kuitenkin niin liike-elämä kuin kunnatkin palkkaavat mielellään opiskelijoita vaativiin tehtäviin. Yliopistolla ei juurikaan ole keinoja vaikuttaa kehitykseen. Asiassa on kuitenkin tapahtumassa yleisempää liikehdintää, jota yliopisto ja sen laitokset voivat sidosryhmätoiminnan avulla pyrkiä edistämään. Opetusministeriön virkamiestyöryhmä, joka on valmistellut toimenpiteitä opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi kaikilla koulutustasoilla, ehdottaa valtion, kuntien ja työelämän keskusjärjestöjen välille suositusta, jolla tehostetaan kokopäivätyöhön siirtyneiden opiskelijoiden opintojen loppuun saattamista lisäämällä työ sopimuksiin kannustinmekanismeja. Niitä voisivat olla pysyvän työsuhteen saaminen vasta valmistumisen jälkeen tai valmistumista kannustava palkkaus. (Opetusministeriön monisteita 2007:2). Tällaisista malleista on keskusteltu esimerkiksi ICT-alalla, jolla jo kandidaatin tutkinnotkin täyttäisivät nykyistä tutkintovajetta.

ICT-ala

Informaatioteknologian alan tulokset ovat toistaiseksi panoksiin nähden heikkoja. Muuntokoulutus ei näytä tuottaneen niitä tuloksia, joita siltä on odotettu. Diplomi-insinöörikoulutuksessa voidaan katsoa olevan vielä käynnistysvaihe meneillään, joten tutkintoja on lupa odottaa vasta myöhemmin. Koko ICT-alalle tarvitaan ehkä kuitenkin asiantuntijoista koottu ryhmä tekemään tarkempaa tilannearviota ja laatimaan kehittämissuhteita.

Seurantajärjestelmä

Seuranta on järjestettävissä siten, että yliopiston opiskelijapalvelut toimittavat tiedekuntiin ja oppiaineisiin kerran vuodessa raportit, joiden avulla voi helposti nähdä opiskelijoiden etenemisvaiheet ja puuttua ajoissa ongelmiin. Nykyiset, opiskelijoiden aloitusvuoden mukaan laaditut kohtaloraportit sopivat hieman muokattuina tähän tarkoitukseen hyvin.

Opiskelijakohtainen seuranta on tarkoituksenmukaisinta järjestää opiskelijan pääaineessa, koska siellä on paras asiantuntemus ja vastuu henkilökohtaisista opintosuunnitelmista. Seurantatehtävä kuuluu myös tiedekunnille, koska ne kantavat tutkintohallintoelimenä kokonaisvastuun opiskelijavalinnan ja opetussuunnitelmien kehittämisestä ja koulutustehtävänsä onnistumisen arvioinnista. Seurannan tulee olla systemaattista viimeistään siinä vaiheessa kun opintoaikojen rajoitussääntöjä aletaan panna toimeen. On myös välttämätöntä, että opintohallinnolle turvataan tiedekunnissa itsenäinen, yleishallinnosta riippumaton asema hyödyntämällä kuitenkin samalla kaikessa suunnittelu- ja kehittämistyössä myös opintohallinnollista asiantuntemusta.

Tukipalvelut

Täydennyskoulutuskeskuksessa on asiantuntemusta ja palvelumuotoja, joita kannattaisi nykyistä enemmän käyttää hyväksi perustutkintokoulutuksessa. Tutkintojen läpäisyasteen nostamiseksi voi yhteistyötä tiivistää seuraavilla tavoilla:

1. Opintonsa keskeyttäneiden valmennusohjelmat

Jos tehostettuun opinnäyteohjaukseen osoitetaan erityisvoimavaroja, yksi vaihtoehto on täydennyskoulutuskeskuksen valmennusohjelmat, joista on saatu kokemusta opintonsa keskeyttäneille järjestetystä työvoimakoulutuksesta. Gradujen sisällöllinen ohjaus tapahtuu tässä toiminnassa aina normaaliin tapaan oppiaineissa.

2. Avoimen yliopiston opetus

Avoimessa yliopisto-opetuksessa käytettäviä, osa-aikaista opiskelua tukevia joustavia opetusmenetelmiä tulee soveltaa tutkinto-opiskelijoiden tarpeisiin. Heille tulee myös avata mahdollisuuksia käyttää avoimen opetuksen tarjontaa etenkin sivuaine- ja kieliopintojen opiskelussa.

Tutkinto-opintoihin valmentavan opetuksen antajana avoin yliopisto olisi hyvä ratkaisu. Tarvetta siihen on aloilla, joilla on pulaa riittävän lähtötason omaavista hakijoista. Valmentavaa opetusta tarvitaan harvinaisemmissa kielissä ja matematiikassa, fysiikassa ja kemiassa. Valmentavien opintojen perusteella voisi samalla avata uusia väyliä kandidaatin tutkintoon tavoitteena löytää osaavampia ja motivoituneempia opiskelijoita oppiaineisiin, joille heitä ei vakiintuneilla valintatavoilla saada riittävästi.

3. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen -hanke tuo edetessään uusia malleja, joilla voidaan edesauttaa varsinkin aikuisopiskelijoiden valmistumista.

Rekryointipalveluita tulee hyödyntää nykyistä enemmän opiskelijoiden uraohjauksessa. Monilla ongelma-aloilla opiskelijoilla on päämäärä ja punainen lanka hukassa. Tutkimuksellisten valmiuksien rinnalla kehittyvä, väljästikin määritelty ammatti-identiteetti toisi opiskeluun tavoitehakuisuutta.

Lähteitä

Honkimäki Sanna: Yliopisto-opintoja aloittamassa: millaisin vaatein ja millaisessa maailmassa. Teoksessa Jani Ursin & Jussi Vähämaa (toim.): Korkeakoulutus teoriassa. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylän yliopistopaino 2006.

Mäkinen Mirka: Opiskelijaelämää vai opiskelua ja elämää? Raportti Turun yliopiston opiskelijakyselystä vuonna 2006. Turun yliopisto. Rehtorinviraston julkaisusarja 5/2006.

Koulutus ja tutkimus 2007-2012. Alustava laskelma koulutustarjonnan tavoitteista vuodelle 2012. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:26

Opintojen keskeyttämisen vähentämisen toimenpideohjelma. Keskustelumuistio 8.2.2007. Opetusministeriön monisteita 2007:2

Turun yliopiston opiskelijatietojärjestelmä OPSU

KOTA-tietokanta

Haastattelut Turun yliopiston 26:ssa oppiaineessa 6.11.2006 - 27.3.2007

TURUN YLIOPISTO														Liite 1			
Ylemmät korkeakoulututkinnot 2001-2006, uudet opiskelijat 1999-2006 ja laskennalliset läpäisyasteet:																	
tutkinnot ka. 2004-2006/uudet opiskelijat 1999 Lähteet: Turun yliopiston opiskelijatilastot 2001-2006, opetushallituksen tilastot 1999-2000																	
Humanistinen tiedekunta																	
Suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Suomen kieli		25	21	18	17	27	35	26.3	82	32	39	36	40	40	36	30	30
Suomalais-ugrilainen kielentutkimus		1	3		3	1	3	2.3	23	10	8	7	8	8	8	8	4
Yleinen kielitiede			1		2		2	1.3	43	3	2		4	6	5	6	
Fonetiikka		1	2			4	1	1.7					2	5	3	2	
Logopedia																10	10
Laitos yhteensä		27	27	18	22	32	41	31.7	70	45	49	43	54	59	52	56	44
Englannin kielen laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Englantilainen filologia		22	18	19	31	16	19	22	51	43	43	46	42	42	42	41	40
Englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus		11	7	14	11	15	10	12	46	26	23	26	27	25	26	24	24
Laitos yhteensä		33	25	33	42	31	29	34	49	69	66	72	69	67	68	65	64
Ruotsin, saksan ja venäjän kielen laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Pohjoismainen filologia		7	7	9	25	11	24	20	77	26	26	25	27	26	24	20	16
Saksalainen filologia		10	18	7	13	10	9	10.7	45	24	28	22	26	26	26	23	24
Saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus		12	16	6	13	7	11	10.3	37	27	25	26	24	25	25	25	24
Venäjän kieli		4	4	4	4	4	3	3.7	31	12	13	11	6	10	13	10	8
Laitos yhteensä		33	45	26	55	32	47	44.7	50	89	92	84	83	87	88	78	72
Historian laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kulttuurihistoria		24	16	23	17	25	24	22	116	19	23	23	23	20	18	18	16
Suomen historia		13	12	11	14	15	10	13		2	5	3	5	2	4	6	4
Yleinen historia		16	22	12	14	16	15	15		6	8	5	11	7	2	5	5
Historia										42	42	41	49	44	41	41	41
Laitos yhteensä		53	50	46	45	56	49	50	72	69	78	72	88	73	65	70	66

Kulttuurien tutkimuksen laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Arkeologia		9	6	3	8	4	6	6	67	9	8	9	10	10	8	8	9
Folkloristiikka		3	8	3	7	3	5	5	38	13	12	13	13	12	13	13	12
Kansatiede		6	6	11	7	10	9	8.7	67	13	11	13	14	14	13	12	13
Uskontotiede		11	13	14	10	9	5	8	36	22	22	20	20	22	21	20	21
Laitos yhteensä		29	33	31	32	26	25	27.7	49	57	53	55	57	58	55	53	55
Taiteiden tutkimuksen laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kotimainen kirjallisuus		7	15	11	4	7	9	6.7	28	24	22	22	18	24	18	16	14
Mediatutkimus		4	3	12	12	13	18	14.3	147		19	19	25	22	22	24	20
Elokuva- ja televisiotiede		5	4	2		1		0.3		10							
Musiikkitiede		5	1	5	3	1	7	3.7	27	11	13	12	12	12	14	13	11
Taidehistoria		9	8	8	7	9	5	7	63	11	13	12	12	15	15	13	11
Yleinen kirjallisuustiede		4	6	5	6	14	7	9	47	19	17	17	17	18	15	14	17
Laitos yhteensä		38	40	55	44	45	46	44.3	59	75	84	82	84	91	84	80	73
Klassisten ja romaanisten kielten laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Pääaine		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Italian kieli		5	6	5	3	8	7	6	38	16	15	15	15	17	15	15	11
Klassiset kielet ja antiikin kulttuuri			1	4	1	2	3	2	20	10	5	8	9	10	10	10	6
Ranskan kieli		15	9	11	15	13	8	12	57	21	22	22	20	21	15	16	18
Ranskan kielen kääntäminen ja tulkkaus		18	8	15	17	15	15	15.7	37	42	30	31	25	28	30	24	24
Espanjan kieli				3		2	5	2.3	19	12	11	10	10	11	10	10	10
Espanjan kielen kääntäminen		1	4	2	3	1	2	2	15	13	10	10	11	12	10	10	10
Laitos yhteensä		39	28	40	39	41	40	40	35	114	93	96	90	99	90	85	79
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Informaatioteknologian laitos		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Koulutusohjelma		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy-%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Tietojenkäsittelytieteiden ko		11	44	39	37	36	37			114	110	129	150	69	84	79	65
(-ohjelmistotekniikka, Salo)												21	26	23	23	14	
Elektroniikan ja tietoliikennetekniikan ko													44	15			
Muut										1	1			7	7	20	
Yhteensä		11	44	39	37	36	37	36.7	32	115	111	150	220	114	114	113	65
DI-tutkintoja		DI-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
DI-koulutus					3	6	4	4.3	9	49	26	59	40	29	120	84	47

Muut laitokset		FM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Koulutusohjelma		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Biokemian ko		38	38	30	22	36	21	26.3	88	37	30	44	48	45	43	47	40
Biologian ko		36	51	39	33	36	38	35.7	85	42	44	39	45	46	43	41	44
Fysikaalisten tieteiden ko		35	20	27	20	23	20	21	26	81	79	75	65	62	69	58	61
Geologian ko		15	12	12	10	12	10	10.7	63	17	14	17	17	16	16	17	17
Kemian ko		42	30	24	20	29	24	24.3	38	64	54	65	64	72	66	72	68
Maantieteen ko		20	29	21	34	19	23	25.3	87	29	29	35	39	33	31	38	33
Matematiikan ko		17	30	31	29	23	22	24.7	48	52	65	53	53	69	68	60	67
Terveystieteiden ko			5	5	10	10	15	11.7	59	20	20	20	20	24	24	25	24
Yhteensä		202	215	189	178	188	173	179.6	53	342	335	348	351	367	360	358	354
Lääketieteellinen tiedekunta		LL-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
		77	77	73	87	86	82	85	83	102	100	111	121	146	134	147	157
		TTM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
		37	44	33	40	43	49	44	105	42	41	43	44	43	44	46	46
Kasvatustieteiden tiedekunta		KM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Kasvatustieteiden laitos		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kasvatustiede		29	26	22	20	21	31	24	69	35	31	31	28	38	41	48	42
Aikuiskasvatustiede		3	6	8	10	5	9	8	73	11	10	10	10	11	11	12	13
Erityispedagogiikka				1	5	7	11	7.7				18	20	22	17	23	23
Laitos yhteensä		32	32	31	35	33	51	39.7	70	46	41	59	58	71	69	83	78
Turun opettajankoulutuslaitos		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Luokanopettajakoulutus		71	81	91	77	75	61	71	81	88	93	91	89	97	85	90	106
Rauman opettajankoulutuslaitos		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Luokanopettajakoulutus		69	60	71	76	67	57	66.7	97	69	69	66	72	82	83	88	134
Tekninen työ/käsityökasvatus		26	17	44	27	20	35	27.3	76	36	38	43	36	48	34	34	44
Laitos yhteensä		95	77	115	103	87	92	94	90	105	107	109	108	130	117	122	178
Oikeustieteellinen tiedekunta		OTK-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
		121	191	136	99	118	108	108	91	119	129	127	127	130	142	141	149
		VTM-tutkintoja						Uusia opiskelijoita									
Oikeussosiologian ja kriminologian mo.		2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
		3	4	3	2	5	7	4.7				14	6	16	15	15	9

Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta																	
	VTM-tutkintoja							Uusia opiskelijoita									
Pääaine	2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Filosofia	10	9	11	3	4	5	4	22	18	17	18	17	15	15	17	17	
Poliittinen historia	27	19	17	27	14	22	21	88	24	25	26	25	27	27	26	30	
Sosiaalipolitiikka	9	14	11	14	8	12	24	75	32	16	15	18	17	17	17	20	
Sosiaalityö	9	13	11	9	17	12				18	17	21	18	18	19	20	
Sosiologia	32	25	27	28	26	31	28.3	79	36	37	35	35	34	37	34	30	
Taloustiede	28	8	19	15	15	16	15.3	48	32	32	25	27	28	27	33	34	
Tilastotiede/Biostatistiikka	5	1	7	7	6	2	5	31	16	11	17	9	21	12	20	4	
Valtio-oppi	20	28	17	23	12	15	16.7	60	28	24	28	24	28	29	27	30	
European Studies mo.				5	2	8	5						12	8			
Oikeussosiologian ja kriminologian mo.					4	1	1.7						1				
Yhteensä	140	117	120	131	108	124	121	65	185	182	181	176	201	190	193	185	
	PsM-tutkintoja							Uusia opiskelijoita									
Psykologia	2001	2002	2003	2004	2005	2006	ka. 2004-2006	läpäisy -%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
	30	34	23	25	34	30	29.7	114	26	33	35	34	34	31	34	31	

TURUN YLIOPISTO							Liite 2	
VUOSINA 1999-2001 ALOITTANEIDEN OPINTOJEN VAIHE 31.12.2006								
Tutkinnon läpäisyasteet 7,5 vuotta, 6,5 vuotta ja 5,5 vuotta opiskelleilla								
Edelleen alkuperäisessä pääaineessa opiskelevat (= Kirjoilla edelleen)								
Muun ylemmän korkeakoulututkinnon Turun yliopistossa suorittaneet tai sitä opiskelevat (=TY:ssä siirtyneet)								
Turun yliopistosta ilman tutkintoa postuneet (= Keskeyttäneet)								
HUMANISTINEN TIEDEKUNTA								
Pääaine	Aloittaneet	FM-tutkinto	läpäisy-%	Kirjoilla edelleen	TY:ssä siirtyneet		Keskeytt.	
					Ylempi kk-tutk.	Kirjoilla TY		%
suomalais-ugrilainen kielentutkimus								
1999	14	5	36	1	3	1	4	29
2000	8	1	13	5	2			
2001	7		0	6		1		
englannin kielen kääntäminen ja tulkkauk								
1999	27	3	11	14	3		7	26
2000	23	9	39	5		2	7	30
2001	28	2	7	14		5	7	25
saksalainen filologia								
1999	25	4	16	9	3	2	7	28
2000	31	9	29	12	3	3	4	13
2001	25	2	8	11	1	5	6	24
saksan kielen kääntäminen ja tulkkauk								
1999	27	6	22	7	2	3	9	33
2000	25	3	12	14	1	5	2	8
2001	27	2	7	9		8	8	30
venäjän kieli								
1999	13	2	15	3	1		7	54
2000	14	4	29	7	1	1	1	7
2001	14	1	7	9	1	2	1	7
folkloristiikka								
1999	14	5	36	4	3	2		
2000	13	1	8	4		4	4	31
2001	16	5	31	7	1	2	1	6

								sivu 2	
Pääaine	Aloittaneet	FM-tutkinto	läpäisy-%	Kirjoilla edelleen	TY:ssä siirtyneet		Keskeytt.		
					Ylempi kk-tutk.	Kirjoilla TY			%
musiikkiteide									
1999	11	2	18	6	1	2			
2000	13	2	15	7		1	3	23	
2001	13	0	0	8		1	4	31	
uskontotiede									
1999	25	10	40	6	4	3	2	8	
2000	25	6	24	10		2	7	28	
2001	24	3	13	16		3	2	8	
kotimainen kirjallisuus									
1999	26	4	15	11	3		8	31	
2000	23	3	13	7	2	3	8	35	
2001	25	3	12	10	2	4	6	24	
yleinen kirjallisuustiede									
1999	20	7	35	6	3	1	3	15	
2000	19	3	47	9	1	1	5	26	
2001	18		0	14		1	3	17	
italian kieli									
1999	16	3	19	6	1	1	5	31	
2000	16	6	38	6		1	3	19	
2001	17	1	6	10		3	3	18	
klassiset kielet									
1999	10	1	10	7		1	1	10	
2000	5	0	0	0		1	4	80	
2001	8	1	13	3		4			
ranskan kieli									
1999	26	9	35	5	6	1	5	19	
2000	29	7	24	11	3	3	5	17	
2001	31	2	7	16	4	5	4	13	
espanjan kieli									
1999	17	6	35	7	1	1	2	12	
2000	14	3	21	4	1	4	2	14	
2001	13	1	7	10	1	1			
espanjan kielen kääntäminen									
1999	16	5	31	4		2	5	31	
2000	12	2	17	4	1	1	4	33	
2001	11	1	9	6		2	2	18	

YHTEISKUNTATIEEELLINEN TIEDEKUNTA								
Pääaine	Aloittaneet	VTM-tutkinto	Läpäisy -%	Kirjoilla edelleen	TY:ssä siirtyneet		Keskeytt.	
					Ylempi kk-tutk.	Kirjoilla TY		%
filosofia								
1999	20	9	45	6	3	2		
2000	19	3	16	5	1	8	2	11
2001	19	4	21	7	3	3	2	11
sosiaalipolitiikka								
1999	32	5	16	6	14	6	1	3
2000	18	8	44	3	2	2	3	17
2001	16	4	25	10	1	1		
sosiaalityö								
1999								
2000	18	9	50	4		3	2	11
2001	17	10	59	4	1	2		
taloustiede								
1999	34	9	26	9	3	6	7	21
2000	38	13	34	16		5	4	11
2001	29	11	38	15		1	2	7
tilastotiede								
1998								
1999	10	6	60	2	2			
2000	11	2	18	1	1	3	4	36
2001	13		0	6	2	4	1	8
valtio-oppi								
1999	31	15	48	8	7	1		
2000	30	13	33	14	2	1		
2001	33	9	27	15	1	3	5	15
KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA								
Luokanopettaja-koulutus	Aloittaneet	KM-tutkinto	Läpäisy -%	Kirjoilla edelleen	TY:ssä siirtyneet		Keskeytt.	
					Ylempi kk-tutk.	Kirjoilla TY		%
Turku								
1999	89	76	85	5	1	2	5	6
2000	95	74	78	13	1		7	7
2001	89	56	63	29			4	4
Rauma								
1999	67	59	88	3			5	7
2000	67	57	85	6			4	6
2001	66	58	88	7			1	2

REHTORINVIRASTON JULKAISUSARJA

- 1/1999 Päivi Vääntinen: Turun yliopistosta vuonna 1997 valmistuneiden työllistyminen. 73 s., 24 liites.
- 2/1999 Päivi Vääntinen: Seurantaselvitys Turun yliopistosta vuonna 1994 valmistuneiden työllistymisestä. 48 s., 12 liites.
- 3/1999 Mirka Mäkinen: Ensimmäiset puoli vuotta. Turun yliopiston ulkoisen vaikuttavuuden arviointikysely uusille opiskelijoille. 65 s., 20 liites.
- 4/1999 Päivi Vääntinen: Turun yliopiston yhteiskunnallinen ja kulttuurinen vaikuttavuus. Haastattelututkimus varsinaisuusomalaisten vaikuttajien näkemyksistä Turun yliopistosta. 25 s., 4 liites.
- 5/1999 Richard Tomlin: University of Turku – External Impact of Research, Technology Transfer and Regional Liaison Activities. 32 p.
- 6/1999 Juha Hedman – Satu Aaltonen: External Economic Impacts of the University of Turku. Self-Evaluation Report. 66 p.
- 1/2000 Jaana Puukka: External Impact of the University of Turku. Self-Evaluation Report. 146 p.
- 2/2000 Tanja Juurus: Vertailukohtia, virikkeitä ja vuorovaikutusta. Kansainvälisen opettajavaihdon ammatillinen vaikuttavuus ja merkitys korkeakouluopetuksen kehittämiselle. (English summary) 69 s.
- 1/2001 Juha Sainio: Turun yliopistosta vuonna 1999 valmistuneiden työllistyminen. 76 s., 20 liites.
- 2/2001 Mirka Mäkinen – Erkki Olkinuora: Opiskellen matkalla asiantuntijuuteen. Selvitys Turun yliopiston toisen vuoden opiskelijoiden opiskelukokemuksista. 69 s.
- 3/2001 Juha Sainio: Turun yliopistosta vuonna 2000 valmistuneiden työllistyminen. 94 s., 27 liites.
- 1/2002 Soili Keskinen ja Esko Keskinen (toim.): Kehityskeskustelu yliopistoyhteisössä. 54 s.
- 2/2002 Pia Puustelli: Synergialla alueellista vaikuttavuutta. Selvitys Turun yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välisestä yhteistyöstä. 96 s.
- 3/2002 Juha Sainio: Turun yliopistosta vuonna 2001 valmistuneiden työllistyminen. 91 s., 28 liites.
- 1/2003 Soili Keskinen & Johanna Valenius (toim.): Tasa-arvo Turun yliopistossa. 108 s.
- 1/2004 Juha Sainio: Työllistyvätkö tohtorit? Selvitys Turun yliopistosta vuosina 2000–2002 valmistuneiden tohtoreiden sijoittumisesta työelämään. 38 s., 11 liites.
- 2/2004 Toimintasuunnitelma sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi Turun yliopistossa 2004–2006. 16 s.
- 1/2005 Soili Keskinen: Mentorin ja aktorin työkirja. 8 s., 20 liites.
- 2/2005 Soili Keskinen ja Esko Keskinen (toim.): Kehitystä ja keskustelua – kehityskeskustelun mahdollisuudet yliopistotyössä. 84 s.
- 3/2005 Juha Sainio: Turun yliopistosta vuonna 2002 valmistuneiden työllistyminen. 26 s., 21 liites.
- 1/2006 Juha Sainio: Turun yliopistosta vuonna 2003 valmistuneiden työllistyminen. 78 s., 15 liites.
- 2/2006 Mervi Herranen ja Soili Keskinen: Akateemisen johtamisen kehittäminen – tavoitteena yhteisöllisyys ja johtamisosaaminen. 44 s.
- 3/2006 Anniina Heinikangas: Turun yliopistosta vuonna 2004 valmistuneiden työllistyminen. 117 s., 12 liites.
- 4/2006 Eric Carver: Humanisti valmis työelämään. Oppiaineiden ja työnantajien näkökulmia työelämävalmiuksien kehittämiseen humanistisessa reaaliainekoulutuksessa. 148 s.
- 5/2006 Mirka Mäkinen: Opiskelijaelämää vai opiskelua ja elämää? Raportti Turun yliopiston opiskelijakyselystä vuonna 2006. 108 s., 12 liites.
- 1/2007 Satu Merenluoto: Turun yliopiston valmistajat. 36 s., 12 liites.
- 2/2007 Juha Sainio ja Mikko Siitonen: Turun yliopistosta vuonna 2005 valmistuneiden työllistyminen. 99 s., 15 liites.
- 3/2007 Soili Keskinen ja Anni Paalumäki: Mentorointi akateemisen työn tukena. Mentorin ja aktorin työkirja 2. 16 s., 20 liites.
- 4/2007 Raija Roslakka: Tutkintotavoitteiden saavuttaminen Turun yliopistossa. Raportti 1.8.2007. 15 s., 8 liites.